

Висновки. У дослідженні проаналізовано сучасні технологічні тренди –штучний інтелект, хмарні технології та інтелектуальну автоматизацію, що є ключовими для економічного зростання та створення нових ринків. Впровадження цих технологій сприяє підвищенню продуктивності та створенню робочих місць, водночас супроводжується викликами, як-от юридичні проблеми, ризики кібербезпеки та втрати конфіденційності.

Розроблені рекомендації для бізнесу та уряду включають необхідність адаптації нормативної бази, інвестування в кібербезпеку та підвищення кваліфікації працівників. Комплексний підхід, що включає як технічні, так і людські аспекти, є ключовим для ефективної інтеграції нових технологій та стійкого економічного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Generative AI / S. Feuerriegel, J. Hartmann, C. Janiesch, P. Zschech. *Business & Information Systems Engineering*. 2023. Vol. 66, iss. 1. P. 111–126. DOI: 10.1007/s12599-023-00834-7.
2. Research P. Intelligent Process Automation Market Report 2023–2032. *Precedence Research*. 2023, 23 червня. URL: <https://www.precedenceresearch.com/intelligent-process-automation-market>
3. Shende J. R. G. Top risks and rewards of moving to the cloud. *ISACA Now Blog*. 2023, 14 березня. URL: <https://www.isaca.org/resources/news-and-trends/isaca-now-blog/2023/top-risks-and-rewards-of-moving-to-the-cloud>
4. Smartbridge. 2023 automation trends: Unlock the future of intelligent automation. *Smartbridge*. 2023. URL: <https://smartbridge.com/2023-automation-trends-unlock-the-future-of-intelligent-automation/>
5. Ахновська І., Бондаренко Р. Науково-методичні підходи до визначення діджиталізації. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 6(06). P. 63–67. DOI: 10.32782/dees.6-12.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Венгер Л. А.

*Державний університет «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»,
Київ (Україна)*

e-mail: liliyavenger.iefnasu@gmail.com

Вінниччина володіє розвиненим і диверсифікованим промисловим сектором економіки з потенціалом для подальшого зростання. У довоєнному 2021 році в регіоні функціонувало понад 1 400 великих, середніх і малих підприємств різної форми власності, які виробляли промислову продукцію. На промислових підприємствах області працювало майже 60 тис. осіб. Найбільше трудових ресурсів було зосереджено в харчовій галузі (понад 22 тис. осіб) (табл. 1) [1].

Таблиця 1. Кількість діючих підприємств та зайнятих працівників у промисловості Вінницької обл. у 2021–2022 рр.

Галузі промисловості	Кількість діючих підприємств, од.		Кількість зайнятих працівників, ос.	
	2021	2022	2021	2022
Промисловість	1 432	1 190	59 859	56 342
добувна промисловість	52	40	д. н.	д. н.
переробна промисловість	1 121	935	45 792	42 565
постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	128	113	87 93	д. н.
водопостачання; каналізація, поводження з відходами	131	102	3 354	3 248

Повномасштабне воєнне вторгнення з боку РФ на територію України спричинило кризові явища у промисловості та в економіці загалом. Хоча Вінницький регіон не зазнав прямого вторгнення, проте воєнний стан, міграція та безпекові чинники суттєво позначилися на промисловому розвитку. Так, станом на кінець 2022 р. кількість промислових підприємств знизилася на 17 % і становила 1 190 одиниць. Кількість зайнятих працівників на підприємствах промисловості впала на 6 % і становила трохи більше 56 тис. ос. У харчовій галузі падіння становило менше 5 % (приблизно 21 тис. ос.). Зміни обсягу виробленої продукції переробної промисловості за період 2021–2022 рр. відображено на рис. 1 [1].

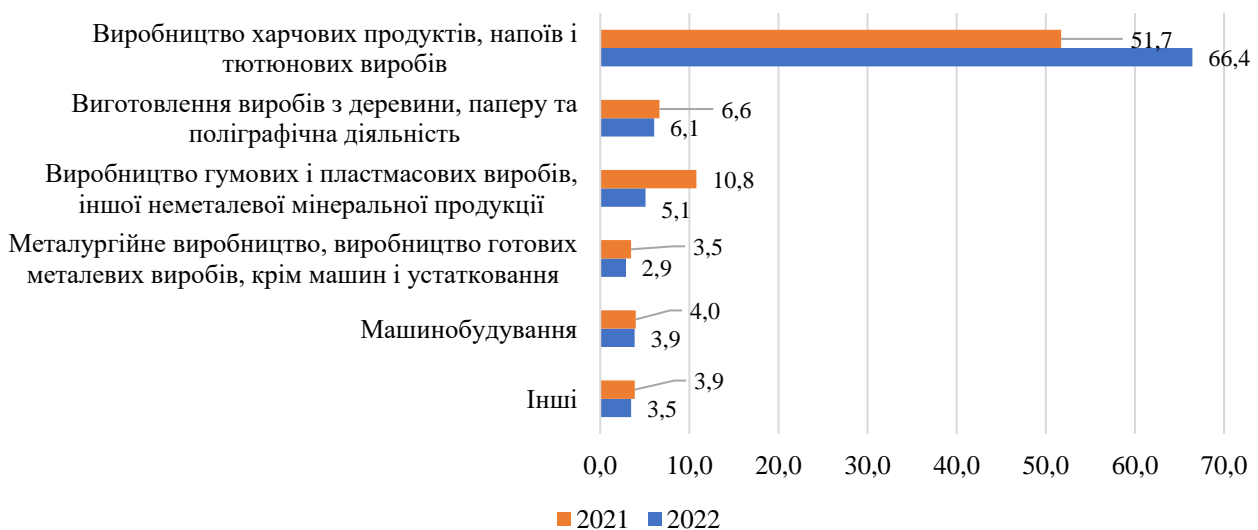

Рисунок 1. Зміни обсягу виробленої продукції переробної промисловості суб'єктів господарювання (у т. ч. ФОП) Вінницької обл. у 2021–2022 рр. (млрд грн)

На кінець 2022 р. відносно 2021 р. виробництво в переробній промисловості не зазнало спаду, навпаки, відбулося зростання обсягу її виробленої продукції більш ніж на 8 %. Така тенденція склалася завдяки суттєвому зростанню виробництва у харчовій галузі за цей же період більш ніж на 28 %. Незважаючи на війну, харчова промисловість залишається однією з найоптимістичніших галузей. З одного боку, галузь у масштабах держави зазнала великих втрат, адже поламано ланцюги постачання та заблоковано морські шляхи експорту, а в окремих регіо-

нах пошкоджено чи знищено виробничі потужності. З іншого, – харчова галузь демонструє відносну стійкість на тлі інших видів діяльності. Вінниччині вдалося у 2022 р. дозавантажити потужності харчової галузі для покриття потреб населення. Водночас більш ніж у два рази впав обсяг виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції за аналізований період. Що ж до решти галузей, то там відмічалось падіння, яке становило від 2 до 17 % у 2022 р. відносно 2021 р.

Сьогодні для регіону актуальним завданням є диверсифікація промисловості, що забезпечить міжгалузеві структурні зміни та перехід економіки на новий технологічний рівень, а саме – виробництво інноваційної продукції з високою доданою вартістю та розвиток креативної економіки. Для подальшої диверсифікації економіки регіону та залучення інвестицій у Вінницькому регіоні необхідно посилити формування відповідної інфраструктури та запровадити умови для активізації підприємницької діяльності.

Чинником нарощування промислового потенціалу регіону стала релокація бізнесу з територій, що страждають від бойових дій, та окупованих територій. Релокований на Вінниччину з початку повномасштабного вторгнення РФ бізнес сприяв економічному поштовху для розвитку регіону, що дало змогу створити понад 2 тисячі робочих місць і отримати більш ніж 53 мільйони гривень надходжень до місцевих бюджетів [2].

Іншим напрямом стало розгортання інфраструктури за допомогою «Контейнерного Терміналу Вінниця» (КТВ), так званого сухого порту, який збудувала у Вінницькій громаді компанія «Лемтранс» [3]. Такий формат логістичного центру стане альтернативним доповненням портам великої Одеси. Це сприятиме швидшому перевезенню вантажів зі Сходу України до портів Одеси та далі за кордон. Будівництво та робота порту створять нові робочі місця. Для будівництва використовують українські матеріали, що підтримує вітчизняну економіку та українського виробника.

Станом на вересень 2024 року в області триває процес оновлення (актуалізації) Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року та формування Плану заходів з її реалізації на період 2024–2027 рр. [4].

Отже, незважаючи на воєнний стан, Вінницька область продовжує нарощувати свій промисловий потенціал. Основною галуззю залишається харчова промисловість, яка продемонструвала стійкість і навіть зростання виробництва під час війни. Важливим кроком для розвитку регіону є диверсифікація промисловості та інвестиції в інфраструктуру, що покращить логістичні можливості, які здатні посилити міжрегіональні зв'язки та підтримку сусідніх регіонів. Продовження оновлення стратегій розвитку та створення сприятливого бізнес-клімату сприятиме розширенню малого і середнього бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Ковалишина Ю. Вінниччина отримала економічний поштовх: як у регіоні розвивається релокований бізнес. *Суспільне Вінниця*. 25.08.2024. URL: <https://suspilne.media/vinnitsia/818371-vinnicchina-otrimala-ekonomichnij-postovh-ak-u-regioni-rozvivatsya-relokovaniy-biznes/>
3. Група «Лемтранс» відкрила новий контейнерний термінал у Вінниці. *LT Lemtrans*. 09.09.2024. URL: <https://www.lemtrans.com.ua/uk/press-center/news/lemtrans-vidkriv-novii-terminal-2024-godu>
4. Стратегія збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року. *Вінницька обласна військова адміністрація*. 2020. 67 с. URL: <https://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/ODA/strategy/strategy2027.pdf>

ПОТЕНЦІАЛ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Гахович Н. Г.

Державний університет

«Інститут економіки та прогнозування НАН України», Київ (Україна)

e-mail: ngahovich@gmail.com

Сьогодні Львівська область стає провідним центром економічної, зокрема промислової, активності. Вона є однією з найрозвиненіших областей країни в економічному, туристичному, культурному та науковому напрямках. Регіон характеризується вигідним географічним розташуванням, що є його однією з ключових конкурентних переваг як для внутрішніх, так і для зовнішніх інвесторів. Дев'ять пунктів пропуску з ЄС знаходиться саме у Львівській області [1].

Основою економіки Львівської області є промисловість, яка характеризується різноплановістю та багатогалузевим укладом. Для прогресивного розвитку і раціонального розміщення промислових підприємств Львівщини є сприятливі передумови та вигідне економіко-географічне розташування.

Обсяг виробленої промислової продукції Львівської області у 2022 році становив 207,8 млрд грн, або на 16,6 % більше, ніж у 2021 році (у 2021 році – 178,2 млрд грн). У структурі промисловості області за обсягом реалізованої продукції найбільшу питому вагу займає переробна промисловість – 67,7 %, серед видів якої домінує виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (44 %), виготовлення виробів з деревини (14,92 %); машинобудування (13,75 %); виробництво гумових та пластмасових виробів (7,77 %); металургійне виробництво (5,83 %); текстильне виробництво (4,15 %); інші види промислової діяльності (9,62 %) (рис. 1) [2].

Збільшення обсягів виробництва переробної промисловості, як видно на рис. 1, відбулося на підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (на 29 %), з виготовлення виробів із деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності (на 11,3 %), підприємства машинобудування (на 33 %). Водночас відбулося скорочення випуску на підприємствах із текстиль-